

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ
สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

กฎบัตรฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารและข้าราชการทุกระดับของกระทรวงพาณิชย์ได้รับทราบ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบของสำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

คำนิยาม

การตรวจสอบภายใน หมายถึง กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายในจะช่วยให้ส่วนราชการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

หน่วยงานตรวจสอบภายใน หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ

ผู้ตรวจสอบภายใน หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการหรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ตรวจสอบภายใน

หน่วยรับตรวจ หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานของส่วนราชการ

วัตถุประสงค์

สำนักตรวจสอบภายในเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้น เพื่อให้บริการต่อฝ่ายบริหาร หน่วยรับตรวจ และคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานและการกำกับดูแลระบบตรวจสอบภายใน

สายการบังคับบัญชา

1. ผู้ตรวจสอบภายในกระทรวงเป็นผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน มีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวงพาณิชย์
2. ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายในเสนอแผนการตรวจสอบประจำปี
3. ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายในรายงานผลการตรวจสอบตรงต่อปลัดกระทรวงพาณิชย์

/อำนาจหน้าที่...

อำนาจหน้าที่

๑. สำนักตรวจสอบภายในมีหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวง และส่วนราชการในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ๖ กรม (ไม่รวมองค์กรมหาชน) และมีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูล เอกสารทรัพย์สิน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบ โดยผู้ตรวจสอบภายในมีอิสระในการตรวจสอบตามที่เห็นควร ตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพตรวจสอบภายใน

๒. สำนักตรวจสอบภายในไม่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน ระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงขององค์กร (ERM : Enterprise Risk Management) หรือแก้ไขระบบควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงขององค์กร ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง ผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่เป็นเพียงผู้ประเมินผลและให้คำปรึกษาแนะนำ

ขอบเขตการปฏิบัติงาน

ขอบเขตของการตรวจสอบภายในจะครอบคลุมทั้งการตรวจสอบด้านการเงิน การบัญชี และการตรวจสอบการดำเนินงาน รวมทั้งการประเมินผลด้านการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงขององค์กร ดังนี้

๑. จัดทำแผนการตรวจสอบภายในภาพรวมของกระทรวงประจำปี โดยรวมถึงแผนการตรวจสอบของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

๒. ตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลการเงิน การบัญชี การดำเนินงาน และการประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

๓. ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน งานหรือโครงการที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จของนโยบายกระทรวง หรือเป็นงาน หรือโครงการที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ

๔. รายงานผลการตรวจสอบตามที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจสอบประจำปี

๕. สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงพาณิชย์ (ค.ต.ป.) ในการประสานงานรวบรวมข้อมูลและสรุปผลการสอบทาน ระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการดำเนินงานด้านการเงินในภาพรวมของกระทรวงพาณิชย์ตามแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการตรวจสอบประเมินผลประจำกระทรวงพาณิชย์)

ความรับผิดชอบ

สำนักตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด โดยให้รายงานผลการตรวจสอบและการให้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ ประเมินผล ข้อเสนอแนะ คำปรึกษา ตามแนวทางที่มาตรฐานการตรวจสอบภายในกำหนดไว้ ดังนี้

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับความเพียงพอและประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในทั้งด้านการเงิน การบัญชี และการปฏิบัติงาน

๗๒. ประสานงานกับหน่วยรับตรวจ...

๒. ประสานงานกับหน่วยรับตรวจ เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะในอันที่จะทำให้ผลการตรวจสอบมีประโยชน์ สามารถนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓. ประสานงานกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้เกิดผลงานร่วมที่เป็นประโยชน์สูงสุด

๔. จัดลำดับกิจกรรมที่จะตรวจสอบเป็นไปตามผลการประเมินความเสี่ยง ตามแนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

กรอบความประพฤติผู้ตรวจสอบภายใน

๑. ความเป็นอิสระ

ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน และไม่ถูกจำกัดสิทธิในการเข้าถึงตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้การตรวจสอบภายในบรรลุผลโดยปราศจากอคติ ผู้ตรวจสอบภายในรายงานตรงต่อผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน และผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายในรายงานต่อปลัดกระทรวงพาณิชย์

๒. ความเที่ยงธรรม

ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องมีทัศนคติที่ไม่ลำเอียงหรือมีอคติไปทางหนึ่งทางใด และให้หลีกเลี่ยงในเรื่องของความขัดแย้งทางผลประโยชน์ใด ๆ

๓. ข้อจำกัดของความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม

กรณีที่มีเหตุหรือข้อจำกัดที่จะทำให้ผู้ตรวจสอบภายในไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นอิสระหรือเที่ยงธรรม ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยถึงเหตุหรือข้อจำกัดดังกล่าวให้ผู้เกี่ยวข้องทราบตามความเหมาะสม โดยลักษณะของการเปิดเผยจะขึ้นอยู่กับเหตุหรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในแต่ละกรณี

มาตรฐานจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน

ผู้ตรวจสอบภายในจะดำรงตน ประพฤติ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการ และกฎหมายหรือระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง และพึงยึดถือปฏิบัติตามมาตรฐานและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ดังนี้

๑. ความซื่อสัตย์ (Integrity) ความซื่อสัตย์ของผู้ตรวจสอบภายในจะสร้างให้เกิดความไว้วางใจและทำให้ศรัทธาของผู้ตรวจสอบภายในมีความน่าเชื่อถือ และยอมรับจากบุคคลโดยทั่วไป

๒. ความเที่ยงธรรม (Objectivity) ผู้ตรวจสอบภายในจะแสดงความเที่ยงธรรมเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในการรวบรวมข้อมูล ประเมินผล และรายงานด้วยความไม่ลำเอียง ผู้ตรวจสอบภายในต้องทำหน้าที่อย่างเป็นธรรมในทุกๆ สถานการณ์ และไม่ปล่อยให้ความรู้สึกส่วนตัวหรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่นเข้ามามีอิทธิพลหรือการปฏิบัติงาน

๓. การปกปิดความลับ (Confidentiality) ผู้ตรวจสอบภายในจะเคารพในคุณค่าและสิทธิของผู้เป็นเจ้าของข้อมูลที่ได้รับทราบจากการปฏิบัติงาน และไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเสียก่อน ยกเว้นในกรณีที่มีพันธะในแง่ของงานอาชีพและเกี่ยวข้องกับกฎหมายเท่านั้น

/๔. ความสามารถในหน้าที่...

๔. ความสามารถในหน้าที่ (Competency) ผู้ตรวจสอบภายในจะนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

หน้าที่ของหน่วยรับตรวจ

๑. การอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบภายใน
๒. จัดเตรียมรายละเอียดแผนงาน งาน/โครงการ ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ
๓. ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่างๆ พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้แก่ผู้ตรวจสอบภายใน
๔. ปฏิบัติตามข้อทักท้วงและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายใน ในเรื่องต่างๆ ที่ปลัดกระทรวงฯสั่งการให้ปฏิบัติ

กฎบัตรฉบับนี้ให้ใช้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

อนุมัติโดย

(นางสาวชุตินา บุญยประภัศร)

ปลัดกระทรวงพาณิชย์

วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗